

Statens vegvesen

Temarapport: Landskapsbilde

E105 Hessing-Elvenes

Statens vegvesens rapporter

Nr.

Region nord
Ressursavdelingen
Plan og prosjektering
April 2012

Tittel

Temarapport: Landskapsbilde

Title**Undertittel**

E105 Hesseng-Elvenes

Subtitle**Forfatter**

Erik Axel Haagensen

Author**Avdeling**

Ressursavdelingen

Department

Planning and Engineering Services Division

Seksjon

Plan og prosjektering

Section

Plan og prosjektering

Prosjektnummer

501524

Project number**Rapportnummer**

Nr.

Report number

No.

Prosjektleder

Bjarne Mjelde

Project manager**Godkjent av**

Bjarne Mjelde

Approved by**Emneord****Key words****Sammendrag****Summary****Antall sider****Dato****Pages****Date**

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Innledning	4
1.1. Bakgrunn	4
1.2. Vegalternativene	4
2. Metode og datagrunnlag	7
2.1. Datainnsamling	8
3. Landskapsbeskrivelse	9
3.1. Overordnede landskapstrekk	9
3.2. Infrastruktur Rundvannet-Elvenes	10
4. Inndeling i områder og verdivurdering	11
4.1. Enhetlige delområder	11
4.2. Oppsummering av verdisetting	19
4.3. Evaluering av evne til å absorbere en bru	19
5. Omfang og konsekvens	20
5.1. Overordnede føringer	20
5.2. Veger og strandsoner	20
5.3. Influens i delområdene	20
5.4. Reiseopplevelse	26
6. Oppsummering av konsekvenser og rangering	27

Kilder

Foto: Erik Axel Haagensen

1 INNLEDNING

Denne temarapporten for ikke-prissatte konsekvenser, landskapsbilde, er en del av konsekvensutredningen som skal utarbeides i forbindelse med reguleringsplan for oppgradering av vegen mellom Hesseng og Elvenes, der konsekvensutredningen omhandler delstrekningen parsell 1b Rundvannet-Elvenes i Sør-Varanger kommune.

Planarbeidet har følgende samfunns mål:

Å sikre bedre framkommelighet mellom Norge og Russland, ved å utbedre dagens stamvegforbindelse.

1.1 Bakgrunn

I planprogrammet framgår det at konsekvensene for landskapsbildet skal utredes. I utredningsteksten står følgende om landskapsbilde:

Temaet omhandler de visuelle og estetiske kvalitetene i omgivelsene og hvordan disse endres som følge av vegtiltaket. Det skal redegjøres for hvordan tiltaket påvirker landskapsbildet sett fra omgivelsene, og hvordan landskapet oppleves sett fra vegen (reiseopplevelse).

Estetiske/visuelle verdier skal kartfestes og vurderes og sårbarhet for inngrep bør inngå i vurderingen. Kartfestingen suppleres med foto etc.

Den visuelle virkningen av tiltaket skal beskrives, og det skal utarbeides illustrasjoner som viser tiltakets innvirkning på omgivelsene.

Det skal legges særlig vekt på:

- *Landskapets tåleevne mot inngrep*
- *Terrengsår i form av store skjæringer og fyllinger*
- *Inngrep i vassdrag/strandsonen*

Forslag og vurdering av eventuelle avbøtende tiltak skal beskrives.

Oppbygging av konsekvensutredningen styres av veiledningen i Statens vegvesens håndbok 140 - Konsekvensanalyser. Håndboken skal både dekke prosjektlederens behov for oversikt over prosess og metode, samt krav til presentasjon i hovedrapport og fagutreders behov med hensyn på krav til metoder og presentasjon i fagutredninger.

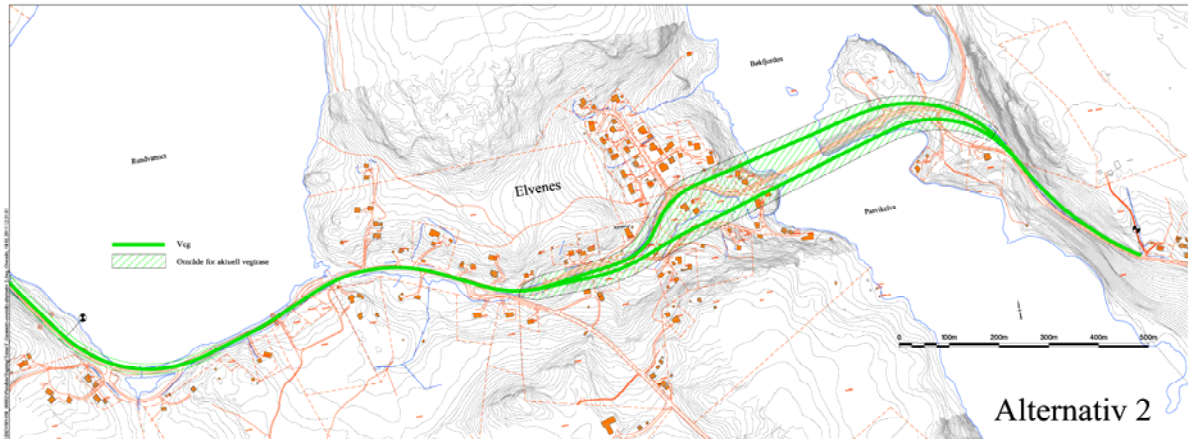
Formålet med konsekvensutredningen er systematisk å gjennomgå eksisterende situasjon i områder som vil påvirkes ved en eventuell gjennomføring av ulike vegalternativer. I tillegg skal det formuleres vilkår og evt. avbøtende tiltak. Utredningen skal resultere i et solid grunnlag for å velge det samfunnsmessig beste alternativet.

1.2 Vegalternativene

I planprogram vedtatt september 2011 er det skissert flere alternativer. Registrering ble gjennomført for 5 alternativer. Derfor er det beskrevet innhold i områder som ikke lenger er relevante. Informasjonen blir likevel tatt med her, for å synliggjøre kvaliteter i naboerområder til de alternativene som det jobbes videre med.

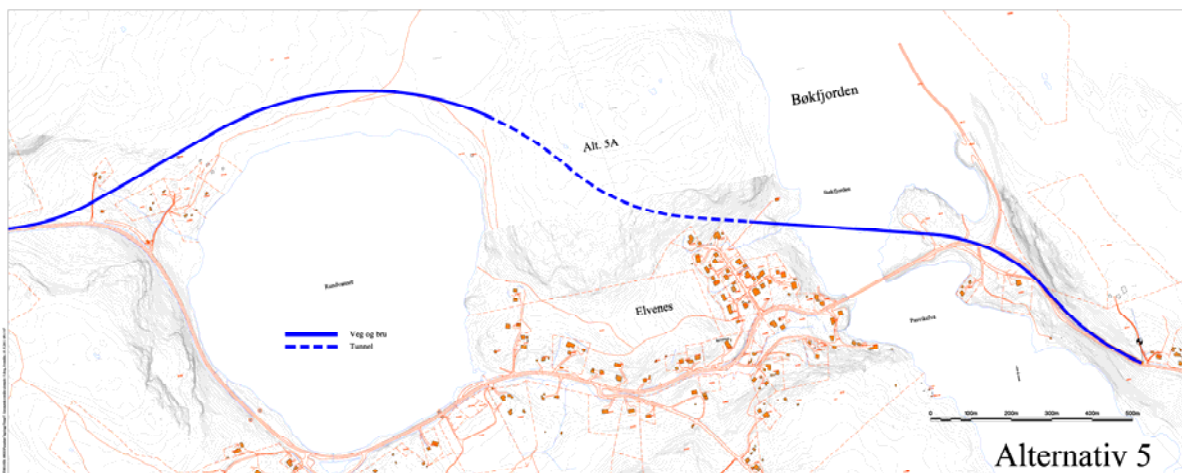
I denne analysen vurderes 2 alternativer. Alternativene kan i tillegg inneholde varianter. Feltarbeidet for utredning av landskapsbilde ble gjennomført sommeren 2011.

Alternativ 2, med både opprusting langs dagens vegtrasé samt ny linje over Pasvikelva og gjennom Elvenes, vil krysse Pasvikelva nær dagens bru. Det er vist en korridor med to ulike linjer som yttergrense. Disse ligger nord og sør for bebyggelsen med gnr/bnr 24/13, 24/24 og 24/3, sør for boligområdet Elvenes. Hovedutfordringen er særlig knyttet til løsning for nedstigningen langs Rundvassbekken og ned til dagens bru. Derfor behovet for å vise bruplasseringen med en korridor.

Kart med forslag til linjeføring for alternativ 2

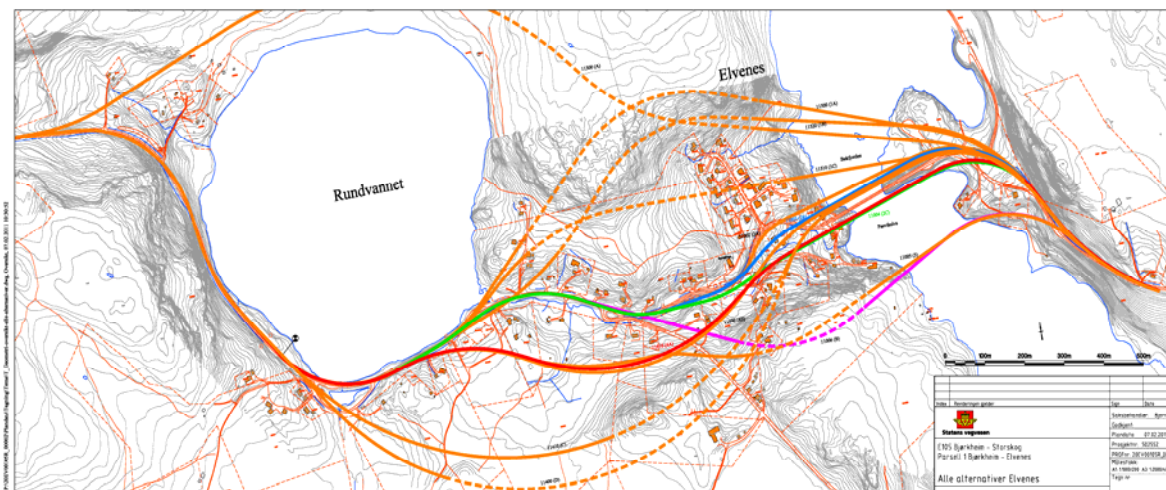
Alternativ 5 som er identisk med alternativ A i forslag til planprogram, er av innbyggerne ønsket tatt med i utredningen. Alternativet omfatter en lang omleggingstrasé med veg i dagen nord om Rundvannet, tunnel igjennom Trifonhøgda og videre over Bøkfjorden med bru. Alternativet ble opprinnelig forkastet pga. store anleggskostnader og urørt natur.

Kart med forslag til linjeføring for alternativ 5

Følgende alternativ er sortert fra og blir ikke vurdert i denne utredningen:

Alternativ 1 er det nordligste alternativ (vist i kart med oransje, nord for boligfeltet Elvenes). Det er 3 varianter, 1A, 1B og 1C, med ulik plassering av bru og tunnelpåhugg. De 3 alternative linjer som er illustrert kan i tillegg kombineres. Fra Rundvannet går linjen mot tunnelpåhugg ved bebyggelsen i Rundvannets sørøstlige side, like nordøst for Rundvassbekkens utløp fra Rundvannet. Gjennom fjellet Trifonhøgda til påhugg nord for eller rett øst for boligområdet i Elvenes. På bru over Bøkfjorden til Elvenes på østsiden av Pasvikelva.

Oversiktskart over alle alternativer

Alternativ 3 (vist i kart både med oransje og rosa) omfatter omlegging av E105 sør for Elvenes og ny bru oppstrøms dagens bru samt tunnel fra vestsiden av Pasvikelva til Skafferhullvegen. I tillegg blir det ny vegtrasé i dagen sør for bebyggelsen på Elvenes mellom Rundvannet og Skafferhullvegen.

Alternativ 4 (fremstår som tykkere strek sammansatt av oransje og rød) er en kombinasjon av alternativ 2 og 3. Den vestre delen av alternativ 3 (fram til Skafferhullvegen) og den østre delen av alternativ 2 (fra Lisadellhaugen barnehage) er sammenkoblet med en kort ny vegforbindelse.

2 METODE OG DATAGRUNNLAG

Metodikken for vurdering av konsekvenser følger Statens vegvesens håndbok 140, Konsekvensanalyser. Planområdet deles inn i så enhetlige miljøer som mulig. Dette gjøres for å oppnå en nyansert verdisetning og konsekvensvurdering. Antall miljøer er avhengig av type område og tema som vurderes. Avgrensing av miljøer baseres på grunnlag av kunnskap framkommet under registreringen og skal kartfestes. Følgende registreringskategorier er aktuelle i forhold til temaet landskapsbilde:

- Terrengform (daldrag, lier, skrenter, fjell, rygger med mer)
- Vegetasjon (sammenhengende vegetasjonsdekker, skogsarealer, vegetasjonsbelter, parker, alléer med mer)
- Vann (vann, vassdrag, fjorder med mer)
- Bebyggelse (bebyggelsestyper, -strukturer, samt rommene mellom bygningene med mer)
- Andre elementer (veger, gater, kraftlinjer, akser, utsiktspunkter, siktakser, landemerker, monumentalbygg med mer)

Hvert element skal kartfestes og beskrives i korte trekk. Det kan bla. redegjøres for skalaforhold, retninger, romvirkninger, strukturer.

Begrepene verdi, omfang og konsekvens står sentralt ved vurdering og analyse av ikke prissatte konsekvenser. En kort redegjørelse følger nedenfor:

- Med verdi menes en vurdering av hvor verdifullt et område er.
- Med omfang siktes det til en vurdering av hvilke endringer eller grad av endring som tiltaket antas å medføre for temaet som utredes.
- Med konsekvens menes en avveining mellom de fordeler og ulemper tiltaket antas å medføre.

Verdivurdering:

Hvert område skal plasseres i en av de tre områdetypene som gjengis i skjemaet herunder. Med bakgrunn i innsamlede data skal hvert enkelt område verdivurderes basert på en beskrivelse av kvalitetene. Verdien fastsettes på grunnlag av et sett kriterier som er utarbeidet for hvert fagtema. Verdivurderingen skal begrunnes. Det er utarbeidet følgende kriterier for vurdering av deltema bybilde:

Utredningstema	Liten verdi	Middels verdi	Stor verdi
Områder der naturlandskapet er dominerende	- Områder med reduserte visuelle kvaliteter	- Områder med visuelle kvaliteter som er typiske / representative for landskapet i et større område/region - Område med vanlig gode visuelle kvaliteter	- Områder med spesielt gode visuelle kvaliteter, som er uvanlige i et større område/region - Områder der landskapet er unikt i nasjonal sammenheng
Områder i spredtbygde strøk	- Områder med reduserte visuelle kvaliteter - Områder hvor landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et mindre godt totalinntrykk	- Områder med visuelle kvaliteter som er typiske/ representative for landskapet i et større område/region - Landskap og bebyggelse/anlegg med vanlig gode visuelle kvaliteter	- Områder med spesielt gode visuelle kvaliteter, som er uvanlige i et større område/region - Områder hvor landskap og bebyggelse/anlegg til sammen gir et spesielt godt eller unikt inntrykk
Områder i by og tettsted	- Områder som bryter med byformen og utgjør et mindre godt totalinntrykk - Områder som har reduserte eller dårlige visuelle kvaliteter eller utgjør et mindre godt totalinntrykk	- Områder med vanlig gode visuelle kvaliteter - Områder som er tilpasset byformen og gir et vanlig godt totalinntrykk	- Områder som forsterker byformen og utgjør et spesielt godt totalinntrykk - Områder som har spesielt gode visuelle kvaliteter eller utgjør et spesielt godt totalinntrykk

Verdivurdering

Vurdering av omfang:

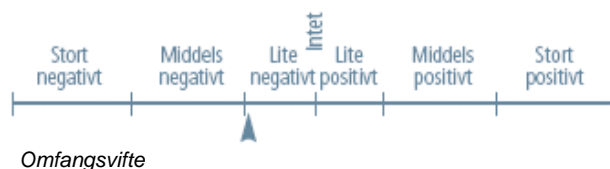
Omfangsvurderinger er et uttrykk for hvor store negative eller positive endringer det aktuelle tiltaket (alternativet) vil medføre for det enkelte område. Omfanget vurderes i forhold til alternativ 0.

Det er utarbeidet følgende kriterier for bedømming av omfang:

	Stort positivt omfang	Middels positivt omfang	Lite/intet omfang	Middels negativt omfang	Stort negativt omfang
Tiltakets lokalisering og linjeføring	Neppe aktuell kategori	Tiltaket vil stedvis framheve landskapets/stedets form og elementer, og tilføre landskapet nye kvaliteter	Tiltaket vil stort sett være tilpasset/forankret til landskapets/stedets form og elementer	Tiltaket vil stedvis være dårlige tilpasset eller forankret til landskapets/stedets form og elementer	Tiltaket vil være dårlig tilpasset eller forankret til landskapets/stedets form og elementer
Tiltakets dimensjon/ skala	Tiltaket vil erstatte eller endre eksisterende vegger eller anlegg slik at tiltaket vil stå i et harmonisk forhold til landskapets/ omgivelsenes skala	Tiltaket vil erstatte eller endre eksisterende vegger eller anlegg slik at tiltaket vil stå i et noe mer harmonisk forhold til landskapets/ omgivelsenes skala	Tiltakets dimensjon vil stort sett stå i et harmonisk forhold til landskapets/ omgivelsenes skala	Tiltakets dimensjon vil stå i et lite harmonisk forhold til landskapets/ omgivelsenes skala	Tiltakets dimensjon vil sprengte landskapets/ omgivelsenes skala
Tiltakets utforming	Tiltakets utforming vil framheve omgivelsenes kvaliteter/særpreg	Tiltakets utforming vil styrke omgivelsenes kvaliteter/særpreg	Tiltakets utforming vil stort sett være tilpasset omgivelsene	Tiltakets utforming vil stedvis være dårlig tilpasset omgivelsene	Tiltakets utforming vil være dårlig tilpasset omgivelsene

Omfangsvurderinger

Denne vurderingen skal også angis på en grafisk skala som vist nedenfor.

Reiseopplevelse:

Reiseopplevelsen kan defineres som den reisendes opplevelse sett fra vegen. Det er mest hensiktsmessig at reiseopplevelsen vurderes i forhold til strekningen som helhet, ikke for de enkelte områdene.

Konsekvens:

Med konsekvens menes de fordeler og ulemper et definert tiltak antas å medføre i forhold til alternativ 0. Konsekvensvurderingen angis på en 9-delt skala fra meget stor negativ konsekvens til meget stor positiv konsekvens. En konsekvens angis slik:

Konsekvens: middels negativ konsekvens (- -)

2.1 Datainnsamling

Datainnsamlingen i forbindelse med denne utredningen er basert på befaringsommeren 2011. Videre er hentet informasjon fra litteratur som omhandler regionens landskap.

Alle samferdselsprosjekt har større eller mindre virkninger for noe eller noen i omlandet rundt tiltaket. Influensområdet vil variere i forhold til hvilke tema som omtales. I denne utredningen avgrenses

influensoområdet til områder hvor det forventes vesentlige virkninger av tiltaket. Avgrensingen er i samsvar med føringer gitt i håndbok 140.

Beskrivelsen av influensområdet skal inneholde en beskrivelse av dagens tilstand og typiske trekk ved landskapet. De innledende arbeider gjennomføres etter følgende trinn:

1. Befaring av influensområdet, med vekt på planområdet
2. Gjennomgang av tidligere relevante analyser og registreringer
3. Registrering og kartfesting av landskapselementer
4. Beskrivelse av landskapets eller byens overordnede karakteristiske trekk
5. Inndeling, beskrivelse og kartfesting av mindre områder innenfor planområdet

3 LANDSKAPSBESKRIVELSE

PASVIKELVA

GRENSEHISTORIE

I dag danner Pasvikelva grensa mellom Norge og Russland. Pasvikdalen har vært og er en møteplass for ulike kulturer og folkegrupper. Statenes politikk, krig og grenser fikk store konsekvenser for folket bosatt i området. Den norske stat markerte sitt territorium, og bygde skoler, kapell, turiststasjoner og forsøksgård.

Vinterkrigen og andre verdenskrig satte sine spor hos folket i Pasvikdalen. Den kalde krigen mellom øst og vest fikk også betydning for livet ved og på elva. Men på samme tid samarbeider Norge og Sovjetunionen om å bygge ut elva til produksjon av elektrisk kraft.

I dag er forholdet mellom Norge og Russland nært og det samarbeides innenfor kultur, turisme, kraft og forskning. Men å krysse grensa på elva, er fortsatt forbudt!

Fra en nettutstilling fra Sør-Varanger museum, www.pasvikelva.no

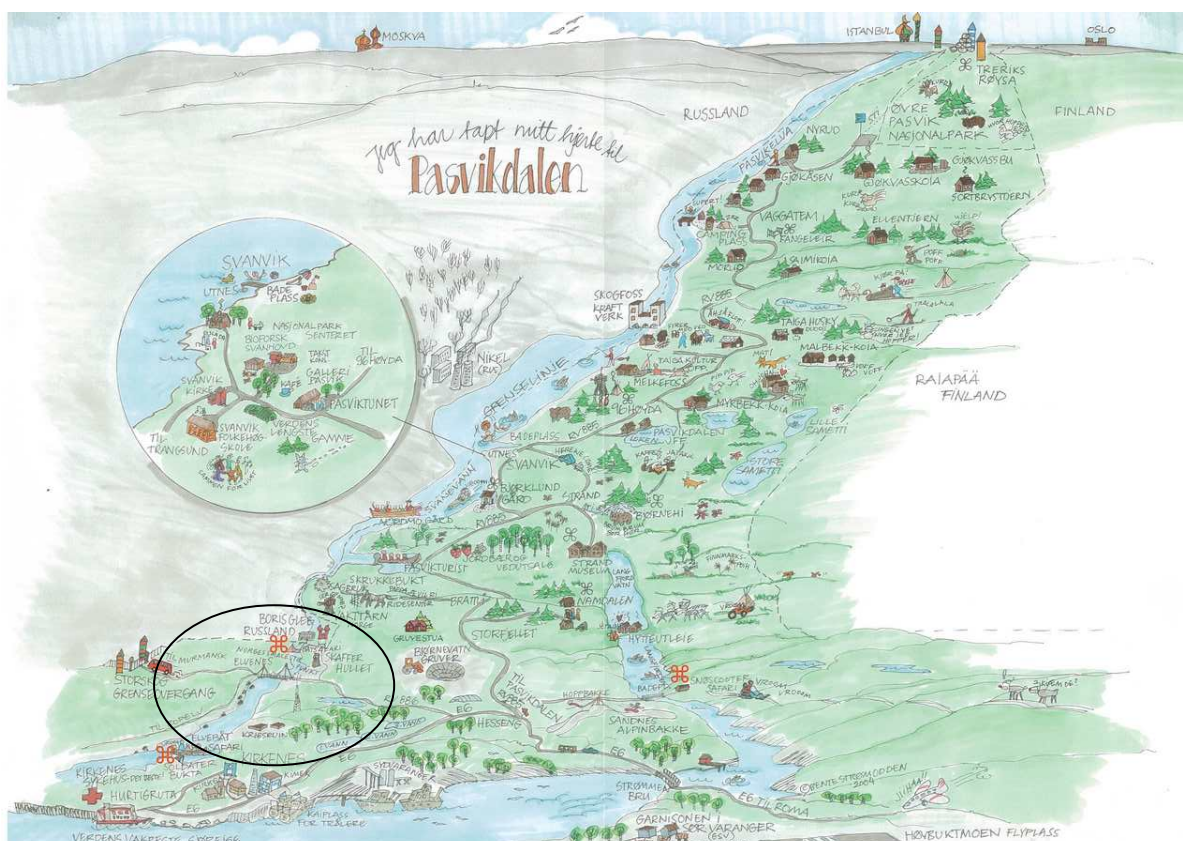

3.1 Overordnede landskapstrekk

Strekningen Hesseng-Elvenes og videre til Storskog inngår i Landskapsregion 40 Fjordene i Finnmark i "Nasjonalt referansesystem for landskap" (NIJOS v/ Oskar Puschmann). Noe av det som kjennetegner landskapets hovedform er store vide fjorder og åser / storkupert hei: "Store og små fjellmassiv med en jevn høy, bølgende vidde gjennomskåret av en rekke daldrag som gir et forholdsvis stort relieff".

De indre fjorddeler ligger skjermet, noe som fører til et gunstig klima. Innlandsvegetasjonen kan derfor være overraskende frodig. Bjørkeskogen er dominerende, men de høyereliggende deler preges av åpne ris-, lyng- og heivegetasjon.

Langs de fleste fjorder finnes bilveger, og de har i stor grad bidratt til både å opprettholde og lokalisere ny bosetting.

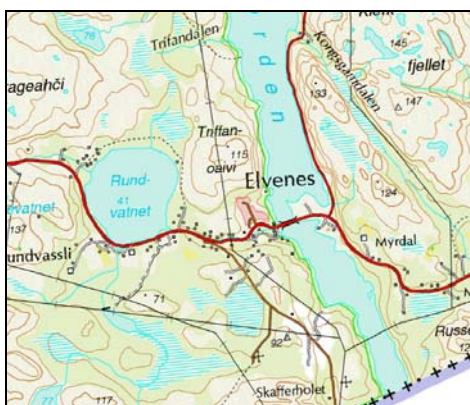
Illustrasjon av ulike opplevelsestilbud i Pasvikdalen

3.2 Infrastruktur Rundvannet-Elvenes

Dagens veg ligger godt i landskapet, parallelt med høydekotene så godt det lar seg gjøre. Når vegen fra Hesseng når frem til Rundvannet passerer et lite hyttefelt i skogen på venstre side. Vegen fortsetter i vannkanten sør om vannet. Fra Rundvannet til Pasvikelva faller terrenget relativt jevnt i et dalføre, der Rundvassbekken har bidratt til vegens meanderende forløp. Høydeforskjellen er på knapp 40 m. I tillegg til avkjørsler til noen få eiendommer er det to T-kryss. Fra Rundvannet er det første T-kryss forbindelsen til Skafferhullet mot sørøst, mens det annet er inn til et boligfelt på et snes hus. Sistnevnte er en samleveg mot nord, ikke langt fra brua.

Elvenes' bebyggelse fordeler seg på to strukturer. Boligfeltet ved Lisadellveien er organisert som en gate med hus på begge sider. Andre eiendommer ligger spredt i relativt kort avstand til E105, de fleste litt høyere i terrenget. Enkelte eiendommer er lokalisert omkring bruhodet og Pasvikelva, og her finner vi også noen få hytter.

På den annen side av brua ble vegen mot Storskog oppgradert i 2011. Fylkesveg 354 mot Jakobsnes i nord møter E105 i et T-kryss ved Elveneset på østsiden av Pasvikelva.

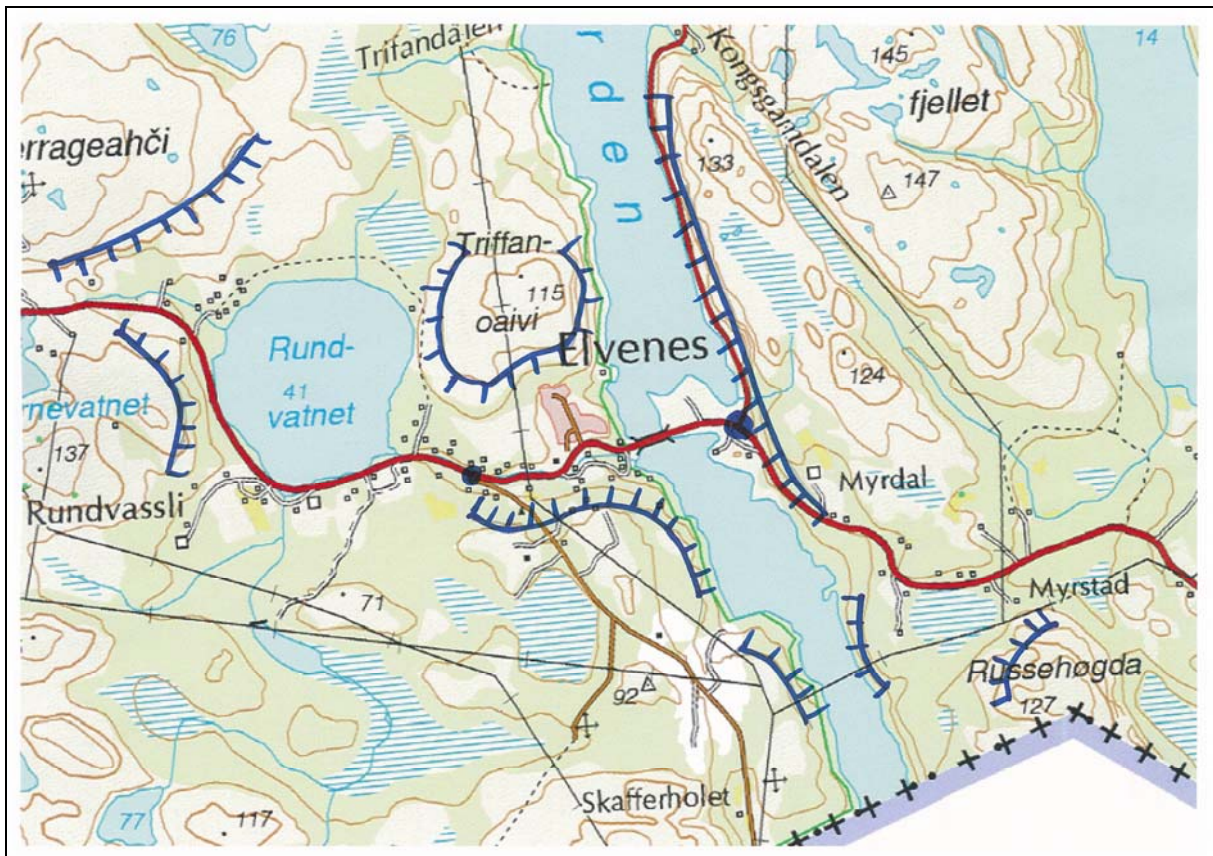
Kartutsnitt. Rundvannet og Elvenes

4 INNDELING I OMRÅDER OG VERDIVURDERING

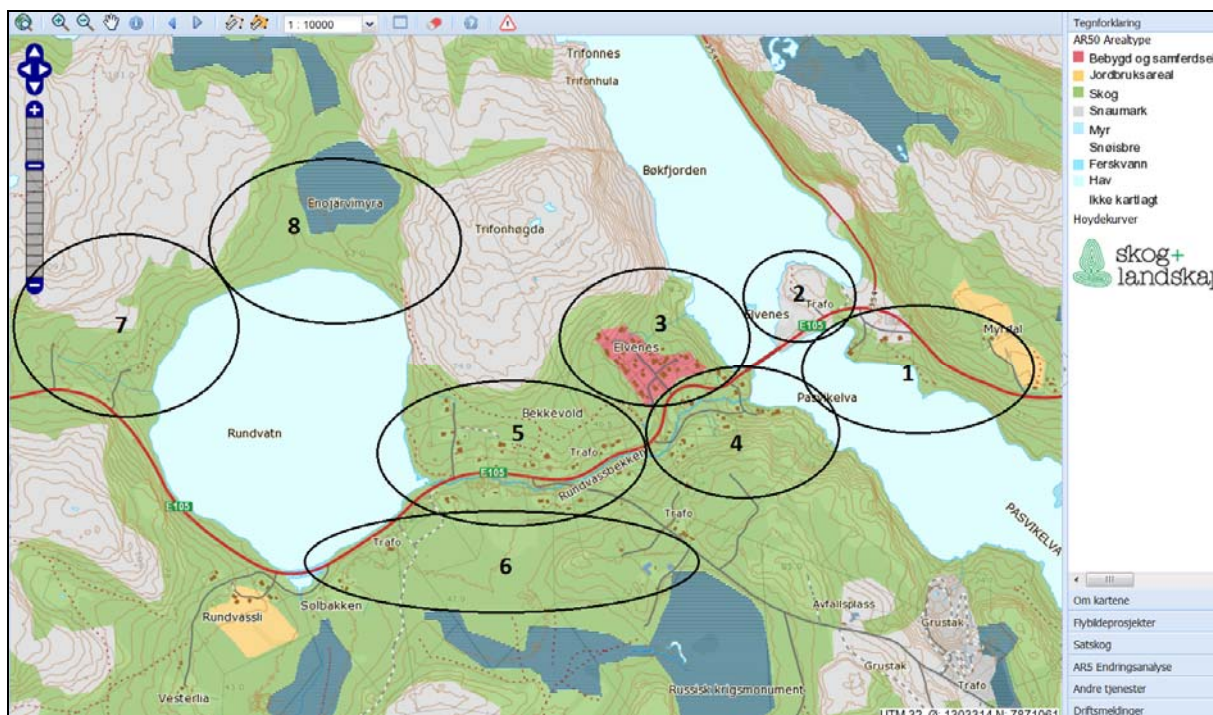
Influensområdet er det området som det forventes vesentlige virkninger av tiltaket. På denne måten reduseres utredningens omfang. De forhold som søkes kartlagt må vurderes som beslutningsrelevante, og det må finnes faglige metoder for å påvise årsakssammenhenger med tiltaket.

4.1 Enhetlige delområder

Hovedintensjonen med å dele influensområdet inn i enhetlige delområder, er å identifisere områder med et enhetlig visuelt uttrykk, eller de blir inndelt ut fra en romlig avgrensning. Ved planlegging av tiltak bør man derfor være oppmerksom på de ulike delområdene og overgangssonene som oppstår mellom områder av ulik karakter.

Landskapsanalyse med bruk av romlig analyse. Viser romlig avgrensning i stor skala, samt knutepunkter

Delområder 1-8. (Kartgrunnlag Skog og landskap)

1. Elvenesparken, 2. Elveneset, 3. Elvenes N, 4. Elvenes S, 5. Bekkevold, 6. Solbakken, 7 Rundvannet V. 8. Enojärvimyra

Landskapsrom 1: Elvenesparken med arboret

- **Landform / terrengform / romdannelse**

Elvenesparken ligger på østsiden av Pasvikelva med bredden orientert mot sørvest. Fjellene følger Pasvikelva på begge sider, overveiende med lier dekket av skog. Iblant trærne er partier med fjell i dagen. Formen på fjellene er avrundete og kuperte øst for delområdet. Fra vegen faller terrenget slakt og danner enkelte mindre nes langs elva. I Elvenesparken er det fjell i dagen.

- **Vegetasjon**

Området er i all hovedsak dekket av skog av bjørk. I parken er det plantet ulike trær som ikke er hjemmehørende i området. På et lite skilt i parken opplyses det at det i 1967 var "550 planter av forskjellige uvanlige treslag". Et annet skilt beskriver parkens nåværende innhold og nevner spesifikt bjørk, osp, gråor, selje, hegg, einer, sembrafuru, sibirgran, lutiigran og sibirsk lerk. Også en Ospelund er plantet. I parken finnes trær med opp til 8-10 m høye, men generell høyde er nok nærmere 5 m. Langs elvebredden er vegetasjonen frodig.

Pasvikelva og brua sett fra Elvenesparken

«Gapahuk» i Elvenesparken

- **Vann**

Pasvikelva. Elva er mellom 200 og 250 m bred langs med Elvenesparken. Bredden består av grus og stein. Enkelte steder brukes som badeplasser.

- **Bebyggelse**

En eiendom med garasjer og en ny, større eiendom ved elva. For øvrig byr Elveparken på en større grillhytte/gapahuk med bord og benker samt en utedo.

- **Andre elementer**

Vegen (20-40 moh.) ligger på en hylle over Elvenesparken mellom elva og den bratte fjellsiden, dekket av skog. Vegen ligger ca. 70 m fra elva. Stier bringer en rundt i parken. Kraftlinjer inkludert to høye master går midt igjennom Elvenesparken parallelt med elva. Kraftlinjen bemerkes ikke iblant trærne. For øvrig finnes bilvrak, utslitte møbler og byggeavfall plassert ved adkomst til hytte og bolig. I Elvenesparken er det fiske-, bade- og bål plasser. Det er utsikt til Boris Geleb fra området.

Verdi:

Landskapsrom der Pasvikelva dominerer, med skogkledte fjellformasjoner i baklandet. Skogen dominerer parken og utsikt begrenses noe mot elva. Bebyggelsen Elvenes samt et større massetak i Skafferhullet sees fra elvebredden. Fjellene ses over skogen. Det er et elveområde med vanlige visuelle kvaliteter. Lokalt har Elvenesparken stor verdi som rekreativt område, og der skoler og barnehager aktivt bruker parkens muligheter i undervisningen – dette utredes imidlertid under nærmiljø og friluftsliv.

Delområdet er vurdert til å ha **middels verdi**.

Landskapsrom 2: Det gamle sagbruket på Elvenes

- **Landform / terrengform / romdannelse**

Fra 1912 lå bedriften Elvenes Sagbruk og Høvlveri her, men bygningene ble brent av tyskerne høsten 1944 (Wikipedia). Området preges fortsatt av store mengder trevirke og høvelspon i og ved elva. Elvenes ligger som en tange ut i elva og består av både fast fjell og løsmasser.

- **Vegetasjon**

Kratt og småskog har inntatt neset, bla. bjørk og vier.

- **Vann**

Bøkfjorden møter her Pasvikelva. Elveleiet har flo og fjære.

Etterlatenskaper fra sagverket på Elvenes

Elvekanten i retning brua, sett mot sør

- **Bebyggelse**

Ingen bebyggelse i området, men bru over Pasvikelva. På den annen side av elva sees enkelte hus i Elvenes.

- **Andre elementer**

Brua grenser til området. Det er rester fra en kai og det er antakelig flere bygningsrester under bakken. I viken mot nord er det lagt til rette for å sette ut båt. Adkomst på grusveg. Fra svingen på E105 er det adkomst til en større, åpen, gruslagt plass. I skrivende stund er det henlagt en del byggeavfall (trevirke) og skogsavfall i hauger på plassen.

Verdi:

Området er i dag ikke i nevneverdig bruk og bærer preg av å være forlatt. Fra området er det fin utsikt mot Elvenes og ut fjorden.

Delområdet er vurdert til å ha **middels verdi**.

Landskapsrom 3: Elvenes nord

- **Landform / terrengform / romdannelse**

Elvenes nyere boligfelt ligger godt skjermet på en slette nedenfor fjellet Triffanoaivi 115 moh. nord for bebyggelsen. E105 ligger umiddelbart sør for boligfeltet i dalstrøket mellom Elvenes bru og Rundvannet. Bøkfjorden og utløpet av Pasvikelva ligger mot øst nedfor en skogkledd skråning ca. 20 m lavere enn bebyggelsen.

- **Vegetasjon**

Elvenes har voksen skog omkring seg til alle sider. Høyere i lia går skogen over i spredte trær i overgangen til snaufjellet. Hagene er fint opparbeidet med ulike beplantninger.

- **Vann**

Bøkfjorden og Pasvikelva. Ved brua er elva knapt 100 m bred. I Bøkfjorden er det omkring 400 m til den annen side.

- **Bebyggelse**

Omkring et snes eiendommer ligger i boligfeltet. Utenfor selve boligfeltet ligger enkelte eldre eiendommer i tilknytning til vegen. I skråningen mot elva ligger enkelte hytter.

Avkjørsel fra Elvenes' nye bebyggelse

Gatestruktur i Elvenes

- **Andre elementer**

Kraftledninger i boligfeltet samt på langs og tvers av E105; elmaster langs gate og veg med lysarmatur. Høyspenningsledninger på åsen vest for boligfeltet. Internveger i boligfeltet. Bru over Pasvikelva rett øst for området.

Verdi:

Områdets hovedinnhold er boligfeltet og E105. Ut i fra visuelle opplevelser er det et helt ordinært landskapsbilde. Ingen installasjoner eller inngrep trekker ned.

Delområdet er vurdert til å ha **middels verdi**.

Landskapsrom 4: Elvenes sør

- **Landform / terrengform / romdannelse**

Fra E105 skråner terrenget gradvis opp mot sør til at knausen flater ut i 60 m høyde. Svaberg og åpne partier mellom skog i lia. Rundvassbekken følger E105 på sørsiden ned mot Pasvikelva. For trafikken er det relativt stor stigning fra brua mot Bekkevold.

- **Vegetasjon**

Skog og kratt mellom hagene og gårdsplassene. Hager med gressplen og prydbusker.

- **Vann**

Rundvassbekken ligger sør for og parallelt med E105. Bekken sees ikke pga. kratt og skog. Pasvikelva danner områdetets grense mot øst.

- **Bebyggelse**

Boliger, garasjer og uthus ligger spredt i området, på plasser i terrenget som er naturlig egnet. De fleste i en nordvendt skråning. Enkelte hus ligger tett på Pasvikelva. Hus med ulik karakter, et enkelt ved brua renoveres.

Grusveg og velstelte hager i Elvenes, sett mot elva

Krattskog langs Rundvassbekken, sett mot vest

- **Andre elementer**

Brua grenser til området. Kraftledninger og gatelys. Grusveg som samleveg. Støer i fjæra. Busskur ved E105.

Verdi:

Område av Elvenes med spredt bebyggelse trukket litt vekk fra E105, med unntak av eiendommen nær brua. Skog preger området, og bebyggelsen er knapp synlig fra vegen. Ingen visuelle særtrekk skiller seg ut.

Delområdet er vurdert til å ha **middels verdi**.

Landskapsrom 5: Bekkevold

- **Landform / terrengform / romdannelse**

Fjell (ca. 100 moh.) nord og sør for E105 i "dalføret" ned mot Pasvikelva. Området grenser til Rundvannet mot vest. Kupert med søkk omkring bekk og E105.

- **Vegetasjon**

Skog på begge sider av E105 og opp i lia. Skog og kratt mellom hager og gårdsplasser.

- **Vann**

Det runde Rundvannet på knapp 1 km² ligger vest for bebyggelsen i delområdet. Bekk går i rør fra Rundvannet under E105 til Rundvassbekken og følger E105 på sørsiden til Pasvikelva.

- **Bebyggelse**

Spredte bygninger langs E105. Husene ligger generelt 7-10 m høyere enn vegen. På sørsiden av E105 er avstanden til de nærmeste husene litt større og generelt skjult bak skog. Lisadellhaugen barnehage ligger isolert fra øvrig bebyggelse med gode uterom omkring. Enkelte eiendommer har adkomst fra Skafferhullvegen. Flere hus, garasjer og uthus i det kupert terrenget opp mot fjellet på nordsiden av E105.

Avkjørsel mot Bekkevold

E105 langs Bekkevold, sett mot øst

- **Andre elementer**

Liten parkeringsmulighet ved Rundvannet (rast). Utsikt mot Rundvannet. Kraftledning. Buskur. Grusveg mot sør til Skafferhull. Stier og tråkk.

Verdi:

Spredt bebyggelse langs E105. Skog og kratt preger området. Bebyggelsen knapt synlig fra vegen. Rundvassbekken sees ikke. Grusveg til Skafferhullet. Ingen visuelle sætrekk. Utsikten mot Rundvannet er fin.

Delområdet er vurdert til å ha **middels verdi**.

Landskapsrom 6: Solbakken

- **Landform / terrengform / romdannelse**

Terrenget stiger jevnt opp i retning mot Skafferhullet.

- **Vegetasjon**

Skog, mindre områder med dyrket mark samt myrområder.

Området ved Solbakken, sett fra Rundvannet mot sørøst

- **Vann**
Myr og mindre bekker.
- **Bebyggelse**
Enkelte eiendommer langs med Skafferhullvegen.
- **Andre elementer**
Kraftledninger. Trafo. Stier/tråkk.

Verdi:

Preget av tett skog.

Delområdet er vurdert til å ha **middels verdi**.

Landskapsrom 7: Rundvannet vest

- **Landform / terrengform / romdannelse**
Kupert terreng omkring E105. Veggen ligger tett inn til fjell (120 moh.) mot vest. Der veggen svinger vekk fra Rundvannet mot Hesseng er det adkomst til et hytteområde i Rundvannets nordvestlige del. Mot nordvest stiger terrenget bratt til 150 moh. Hytteområdet ligger i en østvendt skråning mot Rundvannet.
- **Vegetasjon**
Tett skog.
- **Vann**
Rundvannet. Bekk som ligger sør for hyttene og krysser adkomstveg.

Hyttefeltet ved Rundvannet sett mot øst

Rundvannet og hyttefeltet sett mot nord

- **Bebyggelse**

Hytter.

- **Andre elementer**

Grusveg som adkomst til hytter.

Verdi:

Tett skog preger opplevelsen. Vanskelig tilgang til vannet gjør at Rundvannet blir en perifer del av landskapsopplevelsen.

Delområdet er vurdert til å ha **middels verdi**.

Landskapsrom 8: Enojärvimyren

- **Landform / terrengform / romdannelse**

Runde fjellformasjoner med snaufjell høyest. Dalfører i alle retninger ut fra Rundvannet. Landskapet er representativt for underregionen.

- **Vegetasjon**

Det er tett skog omkring Rundvannet. Nordøst for Rundvannet finnes Enojärvimyren.

- **Vann**

Rundvannet. Bekk ned til Rundvannet fra Enojärvimyren (usikkert).

Rundvannet og myren Enojärvimyren sett mot øst

Påhuggsområde i Triffonhøgda

- **Bebyggelse**

En hytte ved Rundvannets nordøstlige side.

- **Andre elementer**

Fin utsikt over landskapet fra høyereliggende terreng. Inntrykk av urørt natur.

Verdi:

Den store flate myren, omkranset av skog og avrundete fjell, gir inntrykk av urørt natur. Likevel er naturopplevelsen typisk i det store landskap, hvilket ikke stimulerer til å oppsøke det. Gjengrodde stier rundt vannet gjenspeiler liten aktivitet.

Delområdet er vurdert til å ha **middels verdi**.

4.2 Oppsummering av verdisetting

Alle delområder har fått verdien «middels verdi» for landskapsbildet, i samsvar med kriterier i håndbok 140 Konsekvensanalyser (Statens vegvesen). Områdene har vanlige, gode kvaliteter og avviker ikke spesielt fra det omkringliggende landskap lokalt. Områdene er heller ikke spesielt verdifulle i regional eller nasjonal målestokk. Det betyr på en måte at inngrep i landskapet ikke trenger å være et problem for opplevelsen av landskapsbildet, avhengig av omfanget.

4.3 Evaluering av evne til å absorbere en bru

En verdivurdering av delområdene gir ikke et fullverdig bilde av landskapsopplevelsen i området ved Elvenes. Det er nettopp det store landskapsrommet og dets sammensatte bestanddeler som gir stimuli til våre sanser.

Norsk institutt for jord- og skogkartlegging, NIJOS, bruker en metode for evaluering av landskapets opplevelseskvaliteter mhp. å vurdere landskapets evne til å absorbere et gitt inngrep, eksempelvis etablering av skog (eller som her en bru over fjorden/elva). Metoden innebærer en klassifisering som meget kort gjengis her:

Landskapsklassifisering: Landskapet inndeles i tre klasser; A, B og C. Landskap som gir uvanlig sterke og positive inntrykk plasseres i A-klassen. Klasse B er det typiske landskap (lokalt) med gjens gode kvaliteter, men er ikke enestående. Landskap som er inntrykkssvake og/eller dominert av uheldige landskapsinngrep plasseres i C-klassen.

Dagens bru ved Elvenes sett mot sørøst

Bøkfjorden sett fra Elveneset mot nordøst

Med bakgrunn i innholdet i og verdivurderingen av delområdene som er under direkte influens av en ny bru over Bøkfjorden/Pasvikelva, vurderes at vassdraget vil opptre i **klasse B**.

En plassering i A-klassen innebærer at landskapet er sårbart for større inngrep.

Ut i fra de ulike lokaliseringalternativene og verdivurderingen av delområdene kan man inndele landskapsområdene ut i fra deres evne til å absorbere en bru:

1. Landskapsområder med spesielt høy opplevelsesverdi der landskapet har liten eller ingen evne til å absorbere en bru.
2. Landskapsområder der en bru vil påvirke landskapsbildet negativt.
3. Landskapsområder der en bru ikke vil få negative konsekvenser for landskapsbildet.

De aktuelle alternativene vil begge komme inn under kategori 2 til 3; kategori 2 der det ytre alternativet 5 medfører størst visuell tyngde med relativt store terrenginngrep ved landkarene. Samlet sett vil det ut i fra denne metoden trolig være akseptabelt å bygge bru over Bøkfjorden/Pasvikelva. Den åpne vannflaten gjør vanligvis at brua vil ses på stor avstand. Imidlertid er vassdraget rammet inn av fjell der terrenget stiger raskt fra elvebredden, og brua vil primært oppleves fra kort avstand. For de fleste i samme øyeblikk de kjører inn på brua. Kun få boliger i Elvenes vil få utsikt til brua.

Avbøtende tiltak er en bru som er godt integrert i landskapet og hvor selve utformingen er tillagt verdi.

5 OMFANG OG KONSEKVENNS

5.1 Overordnede føringer

Ved nesten ethvert vegprosjekt er det overordnede føringer å ta hensyn til. Her skal kort nevnes noen:

- Den europeiske landskapskonvensjon: Sikre representative og sjeldne landskapstyper
- Naturmangfoldloven
- Nasjonal transportplan NTP har følgende etappemål:
 - M4: "Unngå inngrep i viktige naturområder og ivareta viktige økologiske funksjoner"
 - M5: "Begrense inngrep i viktige kulturminner, kulturlandskap og dyrket jord"

5.2 Veger og strandsoner

Statens vegvesen har i samarbeid med Direktoratet for naturforvaltning og Norges Vassdrags- og Energiverk (NVE) utarbeidet veilederen Veger og strandsoner. Heri omtales utfordringer knyttet til å anlegge veg i eller nær strandsonen. Rapporten peker på hvor sårbare kystsonene er overfor anlegg av veger. Her gjengis noen utsagn fra veilederen:

Veg langs kyststrender

Ethvert veginngrep i strandsonen vil bryte de biologiske sammenhengene som har utviklet seg gjennom lang tid. ... Organismer som har tilholdssted her, og de som henter føde her, mister leveområdene.

Gode råd:

Spesielt for kyststrender:

- Unngå fylling i sjøen og på tvers av kystlinja

5.3 Influens i delområdene

Omfang og konsekvens vurderes i forhold til hvert enkelt delområde, hvor de ulike alternativene kommenteres.

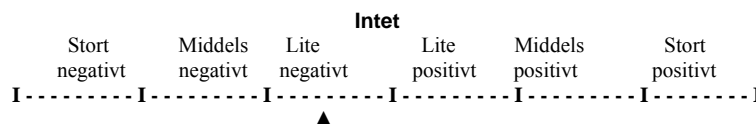
Landskapsrom 1: Elvenesparken

Alternativ 2 og 5 vil ikke påvirke Elvenesparken i vesentlig grad.

Landskapsrom 2: Elveneset

Området berøres av både alt. 2 og alt. 5. Alternativ 2 følger dagens trasé i nærområdet ved eksisterende bru. Ny bru kan få en litt annen plassering innenfor et 50 m belte. Alternativ 5 har trasé på Elveneset og over Bøkfjorden.

- **Omfang alt. 2:** Ny bru erstatter den eksisterende. På Elveneset kan vegen bli justert enten mot sør eller nord. Fylling vil da bli utvidet, men endringene vil være av mindre vesentlig omfang.

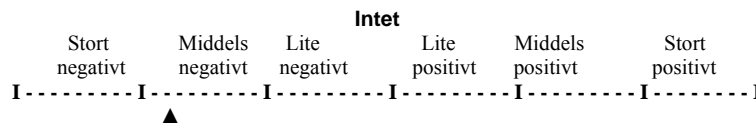

Omfang: Lite negativt omfang (-)

- **Konsekvens alt. 2:** Fyllingen mot brua kan få et større omfang. Endringene i landskapsbildet vil trolig bli mindre vesentlige. Utforming av brua kan tilføre landskapsbildet noe positivt og bidra til en større tilhørighetsfølelse i lokalbefolkningen.

Konsekvens: Liten negativ konsekvens (-)

- **Omfang alt. 5:** E105 får en trasé over Elveneset nord for eksisterende bru i avstand mellom 80 og 200 m. Den nye vegen vil begynne å svinge mot Bøkfjorden ved krysset med fv. 886. Videre på fylling for å vinne høyde, til kryssing av Bøkfjorden på bru. Brua går over i tunnel i fjellskrent. Landskapstilpasninger på begge sider av brua vil bli omfattende.

Omfang: Middels negativt omfang

Svart figur viser antatt plassering av påhugg for tunnel gjennom Trifonhøgda. Sett fra Elveneset mot vest.

- **Konsekvens alt. 5:** Tiltaket vil medføre at Elvenes får en bru i forgrunnen av utsikten. Brua vil bli en visuell barriere mellom Elvenes og havet utenfor. Det skal dog sies at kun få boliger vil påvirkes av dette. Effekten gjelder først og fremst ved kryssing på eksisterende bru, eller ved aktiviteter i og ved elva. Vegen ut på Elveneset vil ligge på en fylling og medføre at fjordbunnens skala endres. Brua går over i tunnel og omfanget av påhugget og nødvendige fyllinger i skråningen er ikke endelig avklart.

Konsekvens: Middels negativ konsekvens (- -)

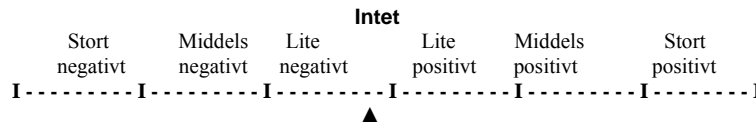
Avbøtende tiltak

Etablering av vegetasjon på fyllingsskråninger vil gi inntrykk av et vanlig nes i elva. Fylling formes med god avslutning mot elvebredd. Bruas bør gis en arkitektonisk utforming.

Landskapsrom 3: Elvenes N

Området berøres av alt. 2 og 5.

- **Omfang alt. 2:** Ny bru vil erstatte eksisterende, men kan bli lokalisert litt annerledes avhengig av løsning gjennom Elvenes. Det kan bety en utvidelse av dagens fylling på østsiden, men i utgangspunktet blir det minimale visuelle endringer knyttet til brua.

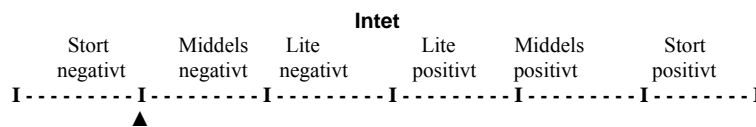

Omfang: Intet omfang

- **Konsekvens alt. 2:** Konsekvensene ved å erstatte eksisterende bru blir minimale. Dog vil en sørlig lokalisering trolig være bedre enn nord for eksisterende veg, der den naturlige strandkanten vil bli berørt. Terrengendringer som traséen gjennom Elvenes medfører, trenger ikke å influere på delområdet visuelt pga. høydeforskjell og en buffer av beplantning. Utformingen på brua kan gi et visuelt løft.

Konsekvens: Ubetydelig (0)

- **Omfang alt. 5:** Den nye vegen vil begynne i krysset med fv. 886, fortsette ut over Elveneset og krysse Bøkfjorden med bru. På samme side som boligfeltet Elvenes går vegen inn i fjell i tunnel til Rundvannet. Landskapstilpasninger vil bli omfattende. Boligfeltet vil ikke påvirkes.

Omfang: Middels - stort negativt omfang

- **Konsekvens alt. 5:** Veg over Elveneset og bru vil først og fremst påvirke utsikten ut Bøkfjorden mot havet. Brua vil ta mye av å kunne se langt mot horisonten. Fjellene som omkranser fjorden vil dempe den dominans brua kunne ha fått i et mer åpent landskap.

Konsekvens: Middels negativ konsekvens (- -)

Avbøtende tiltak: Etablering av vegetasjon på fyllingsskråninger vil gi inntrykk av et vanlig nes i elva. Fylling formes med god avslutning mot elvebredd. Bruas bør gis en arkitektonisk utforming.

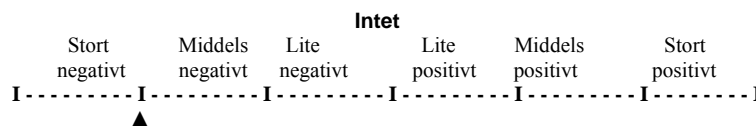

Manipulert skråbilde av Pasvikelva og Elvenes med Rundvannet i bakgrunnen. Sett mot vest. (www.finn.no) Inntegnet antatt plassering av bru for alt. 2 (sør og nord) og alt. 5.

Landskapsrom 4: Elvenes S

Området berøres av alt. 2.

- **Omfang alt. 2:** Den nye vegtraséen er planlagt i en korridor gjennom Elvenes mellom bru og Lisadellhaugen barnehage. Ny veg vil innebære relativt store lokale terrenginngrep, og vil trolig medføre innløsning av hus. Elvenes er preget av tett vegetasjon som vegen snor seg gjennom på denne strekning. En ny trasé vil bety at skog blir felt og etterlate området mer åpent. Eksisterende veg må ev. legges om og inngrepet vil være arealkrevende og forutsette større terrengtilpasninger. Flere eiendommer vil bli vesentlig berørt.

Omfang: Middels - stort negativt omfang

- **Konsekvens alt. 2:** For å oppnå gode stigningsforhold fra brua til nær Lisadellhaugen barnehage kan vegen komme til å ligge i både skjæringer og på fyllinger som vil skape en disharmoni til det omkringliggende terrenget. I verste fall vil den nye traséen kunne krysse Rundvassbekken flere ganger, i motsetning til dagens vegløsning som følger bekken parallelt. Imidlertid er det så mange muligheter for veglinja, at den faktiske konsekvens er vanskelig å forutse. Det er en fordel at vegen vil ligge lavt i terrenget.

Konsekvens: Middels negativ konsekvens (- -)

Avbøtende tiltak: I nærområdet til brua vil etablering av vegetasjon på fyllingsskråninger kunne gi inntrykk av et vanlig nes i elva. Fylling formes med god avslutning mot elvebredd. Bruas bør gis en arkitektonisk utforming.

Terrengtilpasninger i Elvenes vil være avgjørende for landskapsbildet. Gjenetablering av tett vegetasjon som buffer til vegen vil kunne skjule terrenginngrepene.

Landskapsrom 5: Bekkevold

Området berøres ikke vesentlig av de relevante alternativer.

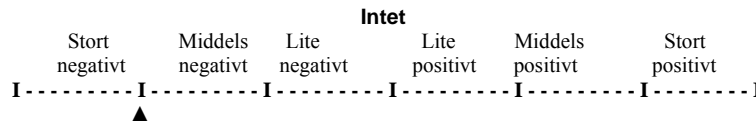
Landskapsrom 6: Solbakken

Området berøres ikke vesentlig av de relevante alternativer.

Landskapsrom 7: Rundvannet V

Området berøres av alt. 5.

- **Omfang alt. 5:** Vegen vil ligge i skog med en linjeføring parallelt med høydekurvene. På strekningen forbi hyttefeltet vil vegen ligge på grensen til snaufjellet. Ved hyttefeltet er det en fremstikkende knaus, der vegen vil medføre fjellskjæring. Det vil være behov for et T-kryss for påkobling eksisterende veg. Vegen vil i stor grad ligge på en større fylling.

Omfang: Middels - stort negativt omfang

Rundvannet sett mot øst-sørøst, fra hyttefeltet i Rundvannet nordvestlige del

- **Konsekvens alt. 5:** Vegen ligger godt tilpasset terrenget i landskapet litt høyere enn hyttebebyggelsen. Men plasseringen så tett på snaufjellet vil eksponere vegen mot hyttene og Rundvannet. Vegen kommer i stor grad til å ligge på en betydelig fylling. Skogsvegetasjon kan på sikt dempe virkningen. Vegen vil bli en barriere mellom hyttebebyggelsen og utmark/fjell.

Konsekvens: Middels negativ konsekvens (- -)

Avbøtende tiltak: Skjæring og fyllinger bør tilpasses landskapets former og det bør legges til rette for naturlig revegetering.

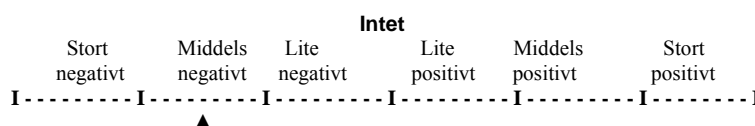
Landskapsrom 8: Enojärvimyra

Området berøres av alt. 5.

Rundvannet sett mot vest. Sett fra aktuelt påhuggsområde for alt. 5.

- **Omfang alt. 5:** Veggen vil for en stor del ligge på naturmark med skog og myr. Veglinjen ligger knapp 100 m fra Rundvannet, på kanten av myren Enojärvimyra. Skog danner en god buffer mellom veg og vann. Påhugg i fjellvegg øst for myren, som ikke krever stor forskjæring.

Omfang: Middels negativt omfang

- **Konsekvens alt. 5:** Veggen ligger godt tilpasset i landskapet litt høyere enn Rundvannet. Sett fra landskapet vil veggen være et inngrep i urørt natur. Landskapet her er representativt for landskapsregion og underregion Sør-Varangerfjordene: Noe av det som kjennetegner landskapets hovedform er store vide fjorder og åser / storkupert hei: "Store og små fjellmassiv med en jevn høy, bølgende vidde gjennomskåret av en rekke daldrag som gir et forholdsvis stort relieff". Det er altså et typisk landskap og det gir en mindre negativ konsekvens. Sett fra veggen vil utsikten over Rundvannet bli en berikelse for kjøreopplevelsen. Det vil bli veg rundt ¾-del av vannet, nyvegen dog i god avstand fra vannkanten. Avstanden til et område med inngrepsfri natur (1-3 km fra inngrep) vil bli litt mindre. I forhold til innholdet i det berørte landskap, og forandring av landskapsbildet, vurderes konsekvensen som middels negativ.

Konsekvens: Middels negativ konsekvens (- -)

Avbøtende tiltak: Valg av påhuggsområde bør gjøres mhp. å eksponere inngrepene i landskapet minst mulig. Vegfylling bør formes mhp. å oppnå en naturlig overgang til eksisterende terreng.

5.4 Reiseopplevelse

Det vil være stor forskjell på å oppleve Hesseng-Elvenes daglig/jevnlige og å oppleve landskapet for første gang som turist. Det vil også være avgjørende hvordan været er, tid på dagen og årstid. Men gode siktforhold vil trolig bety en betydningsfull opplevelse for alle som krysser Pasvikelva og passerer Rundvannet.

For at reiseopplevelsen skal kunne karakteriseres som meget god, bør følgende være oppfylt:

- *Vegens linjeføring* skal gi trafikanten en bedre opplevelse av vegens omgivelser, og være tilpasset både trafikant og landskap
- *Reisens sekvenser* skal ha gode opplevelseskvaliteter med omgivelser som er lesbare og som gir god stimulans
- *Landemerker*: Reisen skal inneholde et tilstrekkelig antall landemerker som fungerer som orienteringspunkter og høydepunkter. Skal skape forventninger
- *Reisens rytme*: Reisen skal ha en god rytme, og vurderes ut fra sekvenser og referansepunkter i hovedsekvensen. Optimalt rytmeforløp på 3-8 minutter
- *Reisens høydepunkter*: Den reisende skal kunne oppleve landskapets særpreg eller spesielle karaktertrekk fra vegen

Reiseopplevelsen for dagens vegstrekning skal registreres og brukes som et sammenligningsgrunnlag. Reiseopplevelsen vurderes etter skalaen

meget god - god - dårlig

Dagens reiseopplevelse

For de som kommer fra Russland passerer først grenseområdet ved Storskog. Vegen bukte seg gjennom det kupert landskapet ned til Pasvikelva og Elvenes. Litt før Elvenes er det gjort mulig å kjøre inn til siden for å nyte utsikten inn mot Boris Geleb i Russland.

Elva vil alltid være en severdig opplevelse, men også bruas utforming/konstruksjon vil bemerkes, og man vil få inntrykk av en smal fagverksbru tilpasset fortidens trafikk. Gjennom Elvenes sees sporadisk bebyggelse og man kjører deretter langs kanten av Rundvannet og videre i retning Hesseng. Det at vegen ligger i vannkanten gjør at det er fri utsikt over vannet. Ofte vil vegetasjon hindre utsyn.

Den motsatte reisen vil generelt gi den samme opplevelsen.

Alternativ 2

Alternativ 2 vil i prinsippet gi den samme reiseopplevelsen som i dag, men med en bedre rytme gjennom Elvenes som følge av kurveutbedringer og stigningsforhold. Den nye brua vil kunne bli en opplevelse i seg selv.

Alternativ 5

Alternativet medfører en ny lokalisering av brua. For den reisende vil forskjellen være, når man kommer fra øst, at man kjører over Bøkfjorden og rekker et glimt av horisonten mot havet, innen man kjører inn i tunnel. I tunnel er reiseopplevelsen null. Men godt igjennom kommer man ut til en panoramautsikt over Rundvannet til venstre og fjellet rett frem.

Den motsatte reisen vil gi panoramautsikten over Rundvannet før man kjører igjennom Trifonhøgda. Ute av tunnelen vil man straks kjøre ut på brua over Pasvikelva og herfra kunne oppleve utsikt til begge sider.

Reiseopplevelsen er vurdert til å være **god til meget god** ut i fra dagens situasjon og den vil totalt sett ikke bli vesentlig forringet eller forbedret med de to alternativer.

6 OPPSUMMERING AV KONSEKVENSER OG RANGERING

Landskapsområde	Alt. 2 Elvenes	Alt. 5 Rundvannet
Landskapsområde 1 - Elvenesparken	ikke aktuell	ikke aktuell
Landskapsområde 2 - Elveneset	-	--
Landskapsområde 3 - Elvenes nord	0	--
Landskapsområde 4 - Elvenes sør	--	ikke aktuell
Landskapsområde 5 - Bekkevold	ikke aktuell	ikke aktuell
Landskapsområde 6 - Solbakken	ikke aktuell	ikke aktuell
Landskapsområde 7 - Rundvannet vest	ikke aktuell	--
Landskapsområde 8 - Enojärvimyra	ikke aktuell	--
Samlet konsekvens Landskapsbilde	-	--
Samlet konsekvens Reiseopplevelse*	0	0
Rangering	1	2

Skjematisk over konsekvenser for landskapsbilde

0 Ingen konsekvens

- Liten negativ konsekvens

-- Middels negativ konsekvens

Oppsummering

Det fremgår av skjemaet at konsekvensene ikke vil medføre store negative konsekvenser for landskapet, men samtidig bør man være bevisst om å tilpasse vegen og dens elementer best mulig. Av de to alternativer tegner alt. 2 seg som det beste. Avgjørende forskjeller er at alt. 2 medfører en bru på samme plass som i dag, og at man unngår nye inngrep på Elveneset og i det urørte naturområde ved Enojärvimyra. Derfor vil alt. 2 være det beste alternativet i forhold til landskapsbildet.

Kilder:

1. NIJOS rapport 10/2005, Oskar Puschmann: *Nasjonalt referansesystem for landskap. Beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner*
2. Dir. for Naturforvaltning / NVE / Statens vegvesen 1994: Veg og strandsoner
3. Statens vegvesen, Hb. 140 Konsekvensanalyser, 2006

Statens vegvesen

Statens vegvesen
Region nord
Ressursavdelingen
Postboks 1403
8002 BODØ
Tlf: (+47 915) 02030
firmapost-nord@vegvesen.no

ISSN: 1893-1162